



LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), atsižvelgdama į tarpinstitucinio pasitarimo, įvykusio 2021 m. liepos 13 d. (protokolo Nr. 28 5 klausimas), sprendimus, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje svarstyti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. liepos 1 d. išvadoje Nr. 1565 pateiktas pastabas ir papildomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pastabas patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimo Nr. 1680 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro reorganizavimo ir Civilinių orlaivių registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo (2020 m. gruodžio 22 d. Nr. XIV-115) (toliau – Įstatymas) nuostatas, patikslinti ir papildyti Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1680 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro reorganizavimo ir Civilinių orlaivių registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registro nuostatai).

Įstatymu Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (toliau – Aviacijos įstatymas) 6 straipsnio 3 dalis papildyta 6 punktu, nurodančiu, kad VšĮ Transporto kompetencijų agentūra (toliau – TKA) vykdo bepiločių orlaivių ir bepiločių orlaivių naudotojų, nurodytų Reglamento (ES) 2019/947¹ 14 straipsnio 1 dalyje, registravimą, taip pat Aviacijos įstatymo 24 straipsnis papildytas 7¹ dalimi, be kita ko, nustatančia, kad minėti bepiločiai orlaiviai ir bepiločių orlaivių naudotojai registruojami Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registre (toliau – Registras), kurio tvarkytoja yra TKA. Taigi, Įstatymu numatomi du papildomi, be jau esamų civilinių ir nekarinių valstybės orlaivių (toliau – orlaiviai), Registro objektai – minėti bepiločiai orlaiviai ir bepiločių orlaivių naudotojai.

Nutarimo projektu siūloma:

1) atsisakyti nebeaktualių Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimo Nr. 1680 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro reorganizavimo ir Civilinių orlaivių registro nuostatų patvirtinimo“ nuostatų ir išdėstyti jį nauja redakcija, kadangi Registras buvo reorganizuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1340 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimo Nr. 1680 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro įsteigimo ir Civilinių orlaivių registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;

2) papildyti Registro nuostatus punktais, susijusiais su Registre kaupiamais duomenimis apie papildomus Registro objektus – bepiločius orlaivius ir bepiločių orlaivių naudotojus, atsižvelgiant į kaupiamų duomenų poreikius ir Reglamento (ES) 2019/947 nuostatas;

3) pakeisti galiojančių Registro nuostatų 5 punkte (nutarimo projekto 2.1 papunktis) nurodomų Registro valdytojo tvirtinamų Civilinių orlaivių registravimo taisyklių pavadinimą ir nurodyti, kad Registro valdytojas tvirtina Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro objektų registravimo taisyklės (toliau – Taisyklės). Kadangi Taisyklėse turi būti numatytos nuostatos ne tik dėl orlaivių, bet ir dėl bepiločių orlaivių ir bepiločių orlaivių naudotojų registravimo, tikslinga pakeisti Taisyklių pavadinimą į labiau atspindintį jų esmę. Pažymėtina, kad, atsižvelgiant į Registro nuostatų pakeitimus, reikės parengti ir priimti Taisyklių pakeitimą. Todėl nutarimo projekte numatomas priimto nutarimo vėlesnis įsigaliojimo terminas – 2021 m. rugsėjo 1 d.;

4) papildyti Registro nuostatus nuoroda į Reglamentą (ES) 2019/947, kadangi jis nustato, kokie bepiločių orlaivių ir bepiločių orlaivių naudotojų duomenys turėtų būti įrašomi į registravimo sistemas ir tam tikrus reikalavimus bepiločių orlaivių naudotojams, taip pat patikslinti Registro nuostatus pagal Nuorodą į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo² reikalavimus;

5) atsižvelgiant į tai, kad Reglamento (ES) 2019/947 18 straipsnio b) dalyje nurodyta, kad kompetentinga institucija (kuria paskirta TKA) yra atsakinga už bepiločių orlaivių naudotojų pažymėjimų ir nuotolinių pilotų, vykdančių sertifikuotosios kategorijos skrydžius naudojant bepiločius orlaivius, licencijų išdavimą, laikiną galiojimo sustabdymą ar atšaukimą, Registro nuostatuose siūloma numatyti, kad Registro tvarkytojas gali sustabdyti bepiločio orlaivio naudotojo registravimą ne ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, kai nustatoma, kad bepiločio orlaivio naudotojas nesilaiko Reglamento (ES) 2019/947 nuostatų, nustatančių bepiločių orlaivių naudotojų pareigas, o per nustatytą terminą neištaisius trūkumų, dėl kurių registravimas buvo sustabdytas, bepiločio orlaivio naudotojo registravimas panaikinamas;

6) patikslinti Registro nuostatų 49 punktą ir jame pateikti informaciją apie Registro veikimui užtikrinti ir registre tvarkomiems duomenims įrašyti ir patikrinti naudojamus kitų registrų (Lietuvos Respublikos gyventojų registro, Juridinių asmenų registro) duomenis apie bepiločių orlaivių naudotojus ir asmenis, kurių vardu registruoti bepiločiai orlaiviai, taip pat informaciją apie iš Lietuvos Respublikos hipotekos registro ir Turto arešto aktų registro gaunamus duomenis, susijusius su daiktinėmis teisėmis į bepilotį orlaivį ir teisių suvaržymais (pagal analogiją su duomenimis apie orlaivius);

7) atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir VĮ Registrų centro pastabas, kad Hipotekos registras yra likviduojamas ir nuo 2022 m. sausio 1 d. kilnojamojo turto įkeitimų duomenys bus tvarkomi Sutarčių ir teisių suvaržymų registre, papildomai patikslinti atitinkamus Registro nuostatų papunkčius ir numatyti jų įsigaliojimą 2022 m. sausio 1 d.;

8) atsižvelgiant į TKA pateiktą informaciją dėl duomenų iš Registro teikimo už atlyginimą (per vienus ar dvejus metus tokių duomenų paprašoma ne daugiau kaip vieną kartą, iš viso per Registro veikimo laiką tokie duomenys buvo teikti penkis kartus), dėl sąnaudų, skiriamų mokėjimo už duomenų teikimą tvarkai parengti ir po to vykdomiems atsiskaitymų veiksmams (šios sąnaudos yra daug didesnės nei galimos pajamos už duomenų teikimą), Registro nuostatų 58 punkte nustatyti, kad TKA registro duomenis galėtų teikti neatlygintinai, jei tokia išimtis būtų numatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Europos Sąjungos teisės aktuose. Pažymėtina, kad 2021 m. birželio 22 d. priimto Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo

Nr. XIV-439³

7 straipsnio 4 dalimi Aviacijos įstatymo 24 straipsnis papildomas 9 dalimi, numatančia, kad „Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro tvarkytojas fiziniams ir juridiniams asmenims neatlygintinai teikia šio registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas“. Ši nuostata įsigalios 2021 m. spalio 1 d., ir nuo šios datos TKA turės galimybę taikyti minėtą Registro nuostatų 58 punkte nurodytą išimtį ir duomenis teikti neatlygintinai;

9) atlikti kitus tikslinamojo pobūdžio pakeitimus.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės“, reikalavimus, kadangi nutarimo projektas nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projektu naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai neapibrėžiami, todėl jie nevertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

Nutarimo projektas atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos krašto ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, VĮ Registrų centrui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Lietuvos statistikos departamentui, Lietuvos transporto saugos administracijai ir VŠĮ Transporto kompetencijų agentūrai. Vidaus reikalų ministerija (išvadas taip pat pateikė Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos), Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos transporto saugos administracija ir VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra nutarimo projektą suderino be pastabų ir pasiūlymų. Nutarimo projekte įvertinta Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastaba, projektas patikslintas pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabą ir daugumą Teisingumo ministerijos bei VĮ Registrų centro pastabų. Kitos Teisingumo ministerijos ir VĮ Registrų centro pastabos su jų rengėjais suderintos darbo tvarka.

Kaip minėta, nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. liepos 1 d. išvadoje Nr. 1565 pateiktas pastabas ir papildomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pastabas, patikslinimai suderinti darbo tvarka. 2021 m. liepos 13 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu papildomų pastabų neišsakyta, tačiau paprašyta, pakartotinai teikiant patikslintą nutarimo projektą, pagrįsti poreikį tvarkyti bepiločių orlaivių naudotojų asmens kodus, nepaisant to, kad pagal Reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnio 2 dalį, kurioje išvardyti bepiločių orlaivių naudotojų duomenys, tvarkomi nacionalinėse registracijos sistemose, nenustatyta pareiga juos tvarkyti. Taip pat, jei yra objektyvus poreikis tvarkyti Registre bepiločių orlaivių naudotojų asmens kodus, pagal kuriuos gali būti identifikuojama ir asmens gimimo data, turėtų būti įvertinta, ar nebūtų tikslinga atsisakyti duomenų apie šių asmenų gimimo datą tvarkymo.

Atsižvelgdami į šį prašymą, pažymime, kad, nors Reglamentas (ES) 2019/947 nenustato pareigos tvarkyti bepiločių orlaivių naudotojų asmens kodų, jo 14 straipsnio 9 dalis numato, kad, be 14 straipsnio 2 dalyje nustatytų duomenų, valstybės narės gali iš bepiločių orlaivių naudotojų rinkti papildomą tapatybės informaciją. Mūsų nuomone, tvarkyti (rinkti) asmens kodą yra būtina, kadangi jis yra pagrindinis asmens identifikavimo duomenys. Pavyzdžiui, pasikeitus asmens pavardei ar vardui, lieka asmens kodas, pagal kurį asmuo identifikuojamas. Vykdam skrydžius bepiločiais orlaiviais, bepiločio orlaivio naudotojas ir bepilotis orlaivis nėra vienoje vietoje, todėl patikimas bepiločio orlaivio naudotojo identifikavimas (t. y. turint bepiločio orlaivio naudotojo asmens kodą)

yra svarbi bepiločių orlaivių skrydžių dalis, pvz., įvykus nenumatytam įvykiui ar nesilaikant reikalavimų (taip pat ir pažeidus Europos Sąjungos sieną) ir taip keliant grėsmę aviacijos ir žmonių saugumui. Asmens kodo tvarkymas aktualus ir dėl galimybės paprasčiau atsekti bepiločio orlaivio naudotojo turimus pažymėjimus tuo atveju, jei pasikeistų kiti jo asmens duomenys. Gimimo datos rinkimo atsisakyti nesiūloma, kadangi toks rinkimas numatytas Reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnio

2

dalies

a) punkte. Be to, svarbu pažymėti, kad ne visų valstybių piliečiams yra suteikiamas asmens kodas.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (laikinais einantis grupės vadovo pareigas – Tomas Pilukas, tel. 239 3823, el. p. tomas.pilukas@sumin.lt) vyriausioji specialistė Sigita Jurkšaitytė (tel. 239 3843, el. p. sigita.jurksaityte@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 10 lapų.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 11 lapų.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

S. Jurkšaitytė tel. (8 5) 239 3843, el. p. sigita.jurksaityte@sumin.lt

¹ 2019 m. gegužės 24 d. Komisijos įgyvendinimo Reglamentas (ES) 2019/947 dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos.

² Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

³ 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymas Nr. XIV-439.